

Dato: 6.12.2021

Til
Finansminister Trygve Slagsvold Vedum
Kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram
Næringsminister Jan Christian Vestre

Kopi: Stortingets finanskomité
Kopi: Stortingets Kommunal- og forvaltningskomité
Kopi: Stortingets næringskomité
Kopi: KS

Deres ref:

Vår ref:

Saksbehandler:

Arkivkode:

Øyvind Sätvedt, 92662986

Regjeringen må gi forutsigbarhet for kompensasjon for koronarelaterte tiltak

Osloregionen IPR er et strategisk samarbeid som består av 65 kommuner inkludert Oslo kommune. Dette er kommuner fra Innlandet, Viken, Vestfold og Telemark fylkeskommuner og Oslo. Regionen har til sammen ca. 2,3 millioner innbyggere. Osloregionen IPR jobber for at hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region.

Osloregionen er den regionen som har vært hardest rammet av korona siden pandemien brøt ut. Det er her tiltakene har vart lengst, arbeidsledigheten høyest og økonomien hardest rammet. På grunn av den nye virusvarianten Omikron har Regjeringen sett seg nødt til å innføre regional forskrift for kommunene i Osloregionen og komme med tiltak som rammer næringslivet, kulturlivet og kollektivtransporten hardt.

Kommunene står i førstelinjen i pandemien og legger ned en avgjørende innsats blant annet for testing, smittesporing og vaksiner, samtidig som vi opprettholder et trygt og godt tjenestetilbud til innbyggerne. Det koster.

Utviklingen de siste ukene viser med tydelighet at pandemien på ingen måte er over, og at kommunenes innsats i tiden framover vil være avgjørende for å bremse smittespredningen. For å kunne holde trykket oppe er kommunene avhengig av forutsigbar økonomisk kompensasjon fra staten. Kommunesektoren trenger gode og målrettede kompensasjonsordninger så fort som mulig. Det vil være behov for mer støtte i 2021, og videre i 2022.

Store deler av næringslivet i Osloregionen har hatt svært tøffe tider i større eller mindre grad siden mars 2020. For mange næringer slår restriksjoner direkte inn og gjør det umulig å drive enten på grunn av restriksjonens innretning eller fordi innføring skaper usikkerhet i befolkningen og man tar andre valg enn man ellers ville gjort. Særlig har pandemien vært tøff for reiseliv, transport, handel, kulturnæring, inkludert idrett, og servering (herunder

også underleverandører). Mange av disse næringene har fått et etterlengtet løft fra juni og til november, men samtidig er det for flere av disse nå vi er inne i den viktigste perioden for inntjening med eksempelvis julebord og julekonserter. For mange er førjulstiden, med den potensielle inntjeningen den representerer, også forskjellen på å klare seg og å gå konkurs.

Osloregionen ber regjeringen om:

- Trygghet for at merkostnader dekkes med målrettede kompensasjonsordninger, slik at faktiske utgifter dekkes. Smittetrykk, befolkningssammensetning og andre faktorer påvirker hvordan oppgavene skal løses og hva de koster. Dette må reflekteres i kompensasjonen, "flat" fordeling av midler til kommunene etter innbyggertall eller kostnadsnøkkelen i inntektssystemet bør unngås, da dette erfaringsvis vil treffe skjevt. Manglende kompensasjon til bekjempelse av pandemien vil gå på bekostning av kommunenes øvrige tjenestetilbud.
- Opprette en nasjonal kompensasjonsordning for næringslivet som kan dekke tapene. Administrasjonen av en slik ordning vil legge store belastninger på allerede hardt pressede kommuner. Dette bør derfor være en statlig ordning. En statlig ordning vil dessuten sikre at næringslivet i ulike kommuner behandles likt. De 200 millionene regjeringen har indikert at skal brukes til å dekke tap i næringslivet vil ikke være i nærheten av tilstrekkelig og staten kan ikke forvente at kommunene skal iverksette en ny tildeling for helt minimale beløp som overhodet ikke kompenserer for tapene. Det bør dessuten legges til rette for utsettelse på avgifter til staten, eks arbeidsgiveravgift og mva. Dette er tunge utgifter når likviditeten allerede er negativ eller «kassa» er tom.
- Det må på plass en forutsigbar ordning hvor staten sender et tydelig signal om at kollektivtrafikkens inntektsbortfall skal kompenseres krone for krone. Slik kompensasjon bør gis så lenge det er smitteverntiltak som påvirker kollektivtrafikken, og i minst ni måneder etter at de er opphevet, for å sikre kollektivtrafikkens konkurransekraft mot bilen i overgangen til en ny normal – noe som er avgjørende for å nå nullvekstmålet og nasjonale klimamål. Det er viktig at ikke kompensasjon bare gis for korte intervaller hvor selskapene ender opp i en akutt situasjon før det kommer mer midler. Organisasjonene må få ro til å drive langsiktig planlegging for bærekraftig mobilitet under og etter pandemien.
- Opprette en kompensasjonsordning for kulturnæringene og –arrangørene, inkludert idrett, som helt- eller delvis kompenserer for markedsbortfall. Kulturnæringen melder om at de allerede før de nye restriksjonene sleit med å få folk tilbake. De merker at det er en skepsis i befolkningen til å delta på store arrangement. En ny runde med restriksjoner forsterker denne tendensen. I tillegg gir restriksjonen behov for mer administrasjon rundt alt som arrangeres.
- Innføre ordning som gir mulighet til å engasjere pensjonerte lærere til arbeid i skolen på samme vilkår som for pensjonerte helsearbeidere. Skolesektoren i kommuner og fylkeskommuner har store utfordringer som følge av sykefravær og merbelastninger som følge av pandemien. Mangel på personell vil særlig gå ut over de svakeste elevene.

For å sikre forutsigbarhet for næringslivet, kulturlivet, kollektivtransporten og kommunene er det viktig at Regjeringen sikrer tilstrekkelig kompensasjonsordninger nå og at disse gjelder gjennom hele pandemien, også når det innføres lokale tiltak for å holde pandemien under kontroll.

På vegne av Osloregionen,

Raymond Johansen
Leder, Osloregionen

Lene Conradi
Nestleder, Osloregionen